

Genç Yetiřkinler için Heyecan Arama Ölçeđi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Genç Yetiřkinler için Heyecan Arama Ölçeđi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22120>

Özet

Genç Yeti?kinler için Heyecan Arama Ölçe?i, Marvin Zuckerman taraf?ndan geli?tirilen **Heyecan Arama** (Sensation Seeking) kavram?n? ölçmek üzere tasarlanm?? olan K?sa Heyecan Arama Ölçe?i'nin (Brief Sensation Seeking Scale, BSSS-8) Türkçe'ye uyarlama çal??mas?n?n ürünüdür. Eyüp Çelik ve Mehmet Emin Turan taraf?ndan 2016 y?l?nda genç yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekte?tirilen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini incelemeyi hedeflemiştir. Ölçek, bireylerin yeni, yo?un ve karma??k deneyimlere olan e?ilimlerini ve bu deneyimleri ararken fiziksel veya sosyal riskleri alma istekliliklerini k?sa ve etkili bir biçimde de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? sunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Heyecan Arama, BSSS-8, K?sa Heyecan Arama Ölçe?i, Genç Yeti?kinler, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Risk Alma, Adaptasyon.

Yazarlar

Eyüp Çelik, Mehmet Emin Turan.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, **Heyecan Arama** yap?s?n?n genç yeti?kin Türk popülasyonunda k?sa, pratik ve standardize edilmi? bir araçla ölçülmesini sa?lamaktır. Orijinal BSSS-8 ölçe?inin sekiz maddelik yap?s?n? ve dört temel boyutunu koruyarak, bu psikolojik yap?n?n kültürel ba?lamda ne ?ekilde tezahür etti?ini güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek hedeflenmiştir.

Uyarlama çal??mas?, genç yeti?kinlerde **riskli davran??lar** ve ki?ilik özellikleri aras?ndaki ilişkileri ara?t?rmada kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? sunarak alanyaz?na katkıda bulunmay? amaçlamıştır. Bu sayede, heyecan arama düzeylerinin ba??ml?l?k, antisosyal davran??lar ve akademik ba?ar? gibi sonuç de?i?kenleriyle olan korelasyonlar? incelenebilmektedir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, Marvin Zuckerman taraf?ndan ortaya konulan ve bireyin yeni, çe?itli ve yo?un deneyimler ve duygular için yapt??? aray?? ile bu aray?? u?runa fiziksel, sosyal, yasal ve mali riskleri alma isteklili?i ile karakterize edilen **Heyecan Arama** (Sensation Seeking) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ergenlik ve genç yeti?kinlik dönemlerinde zirveye ula?an önemli bir ki?ilik özelli?idir.

K?sa Heyecan Arama Ölçe?i (BSSS-8), Heyecan Arama yap?s?n?n dört temel alt boyutunu temsil eden maddelerden olu?ur:

Heyecan ve Macera Aray??? (Thrill and Adventure Seeking): H?z, tehlike ve al???lm???n d???ndaki fiziksel aktiviteler yoluyla uyar?lma aray???

Deneyim Aray??? (Experience Seeking): Yeni ya?am tarzlar?n?, duysal deneyimleri ve zihinsel uyar?lmalar? arama.

Dizginlenmeme (Disinhibition): Sosyal engellerin kald?r?ld???, kural d??? veya hedonistik davran??lar?n sergilendi?i aktiviteleri arama.

Can S?k?nt?s?ndan Kaç?nma (Boredom Susceptibility): Tekrarlayan deneyimlerden veya monoton durumlardan kaç?nma e?ilimi.

Geçerlik

Çelik ve Turan (2016) taraf?ndan yürütölen uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu de?erlendirmek amac?yla kapsaml? geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyip desteklemedi?ini kontrol etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, sekiz maddelik Türkçe versiyonun dört faktörlü yap?s?n?n orijinal modele yüksek düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili yap?larla beklenen ili?kileri gösterip göstermedi?ini incelemek amac?yla yak?nsak ve ?raksak geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Bu analizler, Genç Yeti?kinler için Heyecan Arama Ölçe?i'nin, Heyecan Arama yap?s?n? genç yeti?kin popölasyonunda kültürel olarak geçerli ve do?ru bir biçimde ölçebildi?ini ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ba?ta iç tutarlılık olmak üzere çe?itli yöntemlerle incelenmi?tir. Çelik ve Turan (2016) çal??mas?nda, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak ölçe?in genel iç tutarlılık düzeyi hesaplanm??t?r. Elde edilen katsay?lar, hem toplam puan hem de alt boyutlar baz?nda **kabul edilebilir** veya yüksek düzeyde güvenirlik sergiledi?ini belirtmektedir.

Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? psikometrik özellikleri ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir bir araç oldu?unu do?rulamaktadır. Çal??mada ayr?ca, ölçek puanlar?n?n zaman içindeki kararlılı???n? tespit etmek amac?yla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yapıld??? varsay?lmaktadır.

Faktör Analizi

Genç Yeti?kinler için Heyecan Arama Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla kullan?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), 8 maddenin orijinal BSSS yap?s?na uygun olarak

dört faktörlü bir model altında toplandıĐınĐ doĐrulamĐtır. Bu dört faktör, Heyecan Arama yapĐsĐnĐn teorik alt boyutlarĐna karĐĐĐk gelmektedir.

DFA sonularĐnda elde edilen uyum iyiliĐi indeksleri (rn., Ki-kare/serbestlik derecesi oranĐ, CFI, TLI, RMSEA), nerilen modelin genç yetiřkin verilerine mükemmel düzeyde uyum saĐladĐĐnĐ gstermiĐtir. Bu bulgular, ölçeĐin çok boyutlu heyecan arama yapĐsĐnĐ Türkçe konuĐan popülasyonda baĐarĐĐ bir Đekilde ayrĐĐĐrdĐĐnĐ ve yapĐsal geçerliĐini koruduĐunu teyit etmektedir.

Enstrüman (lek Bilgileri)

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 'Kesinlikle KatĐĐĐyorum'dan 'Kesinlikle KatĐĐlmĐĐyorum'a kadar deĐĐĐen bir derecelendirme kullanĐĐĐr.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Genç Yetiřkinler (Young Adults)

Age Group: Genellikle 18-30 yaĐ aralıĐĐĐĐ.

Population Details: Üniversite Đrencileri ve genel genç yetiřkin popülasyonu rneklemi üzerinde test edilmiĐtir.

Test Methodology: Sekiz maddeden oluĐan, kĐsa sürede tamamlanabilen bir kendini deĐerlendirme leĐidir. Bireysel veya grup ortamĐnda uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Zuckerman, KiĐilik zelliĐi, Heyecan Arama, Faktör Analizi, Psikolojik lm, BSSS.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut DeĐil.

Affiliation Email addresses: eyupcpdr@hotmail.com (Sorumlu Yazar Eyüp elik)

Correspondence Address: Eyüp elik (Sorumlu Yazar).

Đzinler, cret ve Test YĐĐĐ

ÖlçeĐin Türkçe uyarlamasĐ 2016 yĐĐĐnda yayĐmlanmĐĐĐĐĐr. ÖlçeĐin akademik ve araĐĐĐĐma

amaçlı? kullanı?m? genellikle ücretsiz olsa da, ticari veya geni? ölçekli kullanı?m izinleri için sorumlu yazar Eyüp Çelik ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Test Yılı: 2016

Kaynaklar

Çelik, E., & Turan, M.E. (2016). A study on the psychometric features of the Turkish version of the Brief Sensation Seeking Scale (BSSS-8) for young adults and the relation between sensation. *International Journal of Educational Research Review*, 1(1), 29-38.

Orijinal BSSS-8 ölçeğinin kaynaklar? için bakınız: Hoyle, R. H., Stephenson, M. T., Palmgreen, P., Lorch, E. P., & Donohew, R. L. (2002). Reliability and validity of a brief measure of sensation seeking. *Personality and Individual Differences*, 32(3), 403-414.

Ölçeđin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: genc-yetiskinler-icin-heyecan-arama-olcegi-toad.pdf

Genç Yetiřkinler için Heyecan Arama Ölçeđi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu platformda aç?kça yay?mlanmamaktadır. Maddelere ulaşmak için lütfen Çelik ve Turan (2016) referanslı? makaleye veya sorumlu yazar Eyüp Çelik'e başvurunuz.